

mgr inż. Joanna Ogrodniczuk*
dr inż. Arkadiusz Węglarz*

Ostatni konkurs w ramach Programu Inteligentna Energia – Europa

Inicjatywa na rzecz rozwoju umiejętności w zakresie kwalifikacji pracowników na potrzeby budownictwa zrównoważonego

Inteligentna Energia – Europa jest programem wspólnotowym, który od 2003 r. wspiera podmioty z całej Unii Europejskiej, w tym z Polski, w realizowaniu projektów nieinwestycyjnych w dziedzinie energetyki. Bieżący rok jest ostatnim działaniem programu IEE. Od 2014 r. jego priorytety zostaną włączone do przygotowanego nowego Programu Ramowego Badań i Innowacji *Horyzont 2020*. W ramach obecnej perspektywy finansowej 2007 – 2013 ostatni konkurs na projekty promocyjno-rozpowszechniające został zamknięty 8 maja 2013 r. Natomiast **do 28 listopada 2013 r. istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na stworzenie systemu szkoleń w ramach inicjatywy na rzecz rozwoju umiejętności w zakresie kwalifikacji pracowników na potrzeby budownictwa zrównoważonego.**

Celem programu Inteligentna Energia – Europa II (IEE II) jest przyczynienie się do zapewnienia Europie bezpiecznej, zrównoważonej i konkurencyjnej cenowo energii. Program ma przede wszystkim służyć realizacji Strategii Energetycznej UE 2020 oraz ułatwiać realizację Dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz Dyrektywy 2009/28/UE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych.

Od sektora budowlanego oczekuje się dużego zaangażowania w prace służące realizacji celu wyznaczonego na 2020 r. Stanowi to poważne wyzwanie dla budownictwa oraz całego przemysłu. Wszyscy powinni być gotowi do przeprowadzania modernizacji istniejących budynków w celu zapewnienia im wysokiej efektywności energetycznej oraz wznoszenia nowych budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Wymagać to będzie zwiększenia liczby odpowiednio wyszkolonych pracowników, a także podjęcia działań, które ułatwią właścicielom budynków podejmowanie decyzji.

Duże zapotrzebowanie na szkolenia i certyfikaty zostało również wskazane w dyrektywie w sprawie OZE, artykuł 14 (3). Artykuł ten nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia możliwości odbycia szkoleń i stworzenia systemów certyfikacji instalatorów. W związku z tym w ramach inicjatywy na rzecz rozwoju umiejętności (Build up Skills), IEE dąży do połączenia różnych inicjatyw krajowych w celu zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników budowlanych w Europie. Inicjatywa skupia się na kontynuowaniu edukacji rzemieślników

oraz innych pracowników budowlanych w dziedzinie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, po ukończeniu przez nich wstępnej edukacji i szkoleń lub po podjęciu pracy zawodowej. W te działania włącza się też zdobywanie kwalifikacji przez bezrobotnych.

Projekt Build up Skills Poland

Inicjatywa na rzecz rozwoju umiejętności w zakresie kwalifikacji pracowników na potrzeby budownictwa zrównoważonego w Polsce Build up Skills Poland realizowana była przez konsorcjum pięciu partnerów: **Krajową Agencję Poszanowania Energii S.A. (koordynatora), Ogólnokrajowe Stowarzyszenie „Poszanowanie Energii i Środowiska” (SAPE Polska), Polską Korporację Techniki Sanitarnej, Grzewczej, Gazowej i Klimatyzacji (SGGIK), Warmińsko-Mazurski Zakład Doskonalenia Zawodowego w Olsztynie (WMZDZ) oraz Instytut Energetyki Odnawialnej (IEO).** Jednym z celów projektu było opracowanie strategii podnoszenia kwalifikacji pracowników budowlanych w dziedzinie technologii odnawialnych źródeł energii (OZE) i działań zwiększających efektywność energetyczną budynków, tak aby w 2020 r. mogły być w pełni zrealizowane cele pakietu klimatycznego i Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. Rezultatem realizacji tego zadania jest dokument *Strategia podnoszenia kwalifikacji pracowników budowlanych w zakresie technologii OZE i działań zwiększających efektywność energetyczną budynków*. Oto główne tezy tego dokumentu:

■ **teza 1.** Szacowane roczne zapotrzebowanie na wykwalifikowane kadry w obszarze efektywności energetycznej w budownictwie w latach 2014 – 2018 (w okresie 5-letnim) wyniesie ok. 20 000 osób. Choć większość pracowników wymagane umiejętności uzyska dzięki istniejącemu systemowi szkolnemu, to jednak konieczne będzie też przeszkolenie ok. 3800 osób w pozaszkolnym systemie podnoszenia kwalifikacji;

■ **teza 2.** Przy zakładanym rozwoju energetyki odnawialnej łączna liczba zatrudnionych w tym sektorze instalatorów w 2020 r. powinna wynieść ok. 21,7 tys. osób. Założenie, że na rynku pracy do 2020 r. pojawi się ok. 21 700 wykwalifikowanych pracowników, tak naprawdę oznacza konieczność przeszkolenia dwukrotnie większej niż obecnie liczby osób. Praktyka pokazuje bowiem, że znaczna część osób biorących udział w szkoleniach nie wykorzystuje następnie

* KAPE S.A.

zdobytej wiedzy w praktyce, odchodząc do innych zajęć i zawodów. Do 2018 r. w zakresie OZE należy zatem przeszkolić ok. 43 400 osób;

■ **teza 3.** Zapewnienie odpowiednio wysokiej jakości przekazywanej wiedzy i umiejętności wymaga standaryzacji programów kursów w oparciu o podstawę programową zawodów branży budowlanej. Dodatkowo sugeruje się wprowadzenie procedury monitoringu niezbędnych kwalifikacji wraz z rozwojem i wdrażaniem nowych technologii budowlanych oraz mechanizmu wdrażania nowych treści do programów szkoleniowych;

■ **teza 4.** Certyfikacja absolwentów kursów podnoszenia kwalifikacji w zakresie OZE może być tożsama z potwierdzeniem uzyskanych kwalifikacji w zawodzie technik odnawialnych źródeł energii przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną. Certyfikacja absolwentów musi być przeprowadzana przez komisje egzaminacyjne złożone z przedstawicieli jednostek szkoleniowych oraz instytucji branży budowlanej;

■ **teza 5.** Rozwiązaniem umożliwiającym zbieranie informacji o rynku inwestycji energooszczędnych i instalacji OZE jest wprowadzenie krajowego systemu monitorowania działań w zakresie zrównoważonego gospodarowania energią w ramach nowelizacji Ustawy Prawo Energetyczne (w zakresie planowania energetycznego w gminach);

■ **teza 6.** Biorąc pod uwagę wysokie koszty finansowe i czas szkoleń oraz zdobywania uprawnień, obecny płytki

rynek OZE oraz opinie firm instalatorskich i oczekiwania instalatorów, proponuje się, aby w okresie wprowadzania systemu certyfikacji instalatorów możliwe było przeznaczenie na ten cel dodatkowych środków publicznych dostępnych w ramach Krajowego Funduszu Pracy, funduszy ekologicznych (np. NFOŚiGW w działaniach na edukację ekologiczną) i otrzymanie częściowego zwrotu z poniesionych kosztów przeszkolenia pracowników na koszt przedsiębiorstwa.

W ramach projektu Build up Skills Poland powstała w Polsce „Krajowa platforma podnoszenia kwalifikacji”, gdzie wiele instytucji wymieniało poglądy i propozycje dotyczące systemu podnoszenia kwalifikacji pracowników sektora budowlanego w zakresie OZE i technologii wzrostu efektywności energetycznej w budynkach. Powstały więc podstawy szerszego zajęcia się tą tematyką w przyszłości. Natomiast Komisja Europejska daje szansę na zapoczątkowanie tego procesu przez sfinansowanie kontynuacji inicjatywy na rzecz rozwoju umiejętności w zakresie kwalifikacji pracowników na potrzeby budownictwa zrównoważonego w Polsce z Programu Inteligentna Energia – Europa.

Projekt Build up Skills Poland II

Kontynuacją Inicjatywy na rzecz rozwoju umiejętności w zakresie kwalifikacji pracowników na potrzeby budownictwa zrównoważonego w Polsce będzie projekt Build up Skills Poland II finansowany ze środków Programu Inteligentna Energia – Europa. Należy podkreślić, że w ramach Programu Inteligentna Energia – Europa, organizowany jest ostatni **konkurs z terminem składania projektów 28 listopada 2013 r.**, który daje możliwość przygotowania wniosku dotyczącego tworzenia/doskonalenia dużych systemów podnoszenia kwalifikacji i prowadzenia szkoleń dla pracowników budowlanych, uwzględniających zapisy i rekomendacje ujęte w *Strategii podnoszenia kwalifikacji pracowników budowlanych w zakresie technologii OZE i działań zwiększających efektywność energetyczną budynków*.

Wnioski mogą zostać złożone przez zespół niezależnych podmiotów posiadających osobowość prawną, ustanowionych w tym samym kwalifikującym się kraju, albo przez zespół niezależnych podmiotów posiadających osobowość prawną, pochodzących z różnych krajów kwalifikujących się. Zespół taki musi składać się z co najmniej dwóch niezależnych podmiotów prawnych.

Zachęcamy do skorzystania z ostatniej szansy uzyskania dofinansowania w ramach Programu IEE.

Działalność KPK IEE jest finansowana ze środków Ministerstwa Gospodarki.

www.kape.gov.pl

INTELLIGENT
ENERGY
EUROPE
FOR A SUSTAINABLE FUTURE

